

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДОНЕЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ
(м. Маріуполь)**

Кафедра Жана Моне «Аналіз та застосування
європейського досвіду демократії та належного
врядування в Україні»

Jean Monnet Chairs «Analysis and implementation of
European experience in the area of democracy and
governance in Ukraine»

Erasmus+

ЗБІРНИК

**МАТЕРІАЛІВ, ДОПОВІДЕЙ КРУГЛОГО СТОЛУ
«ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ВИМІР
СОЦІАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ:
ІНСТРУМЕНТИ, ПРОБЛЕМИ,
ПРАКТИКА»**

**21 червня 2018 р.
Маріуполь**

**21 June 2018
Mariupol**

Романенко Є. Євроатлантична інтеграція України як фактор національної безпеки ...	71
Романенко К. Комплементарність соціальної та національної безпеки в умовах глобального суспільства ризику	74
Светлов О. “Inside Europe”: self-preservation in the context of EU’s policy making	78
Смачило В. Громадянське суспільство як основа сталого розвитку соціально-економічних систем	80
Стрижакова А. Вплив транскордонного співробітництва на партнерські відносини між Україною та країнами ЄС в умовах реалізації угоди про асоціацію	82
Тарапатова Н. Вища освіта як чинник відбудови суспільства у стані військового конфлікту.....	84
Тодоров І. Соціальний вимір безпеки суспільства	86
Толпежнікова Т., Ткаченко О., Балашов М., Макоткін С. The impact of globalization on national development	89
Циклаурі О. Значення сталого розвитку міст і громад України у забезпеченні соціальної безпеки	92
Чорна І., Воронін В. Досвід взаємодії органів влади та громадськості у подоланні загроз соціально-стратегічній безпеці держави.....	96

5. Національна доповідь «Цілі сталого розвитку: Україна». URL: http://un.org.ua/images/SDGs_NationalReportUA_Web_1.pdf (дата звернення: 19.06.2018).
6. Стан та перспективи соціальної безпеки в Україні: експертні оцінки: монографія / О. Ф. Новікова, О. Г. Сидорчук, О. В. Панькова та ін.; Львівський регіональний інститут державного управління НАДУ; НАН України, Інститут економіки промисловості. Київ; Львів: ЛРІДУ НАДУ, 2018. 184 с.

Чорна Ірина,

*кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри практичної психології
Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка,
заступник голови Громадської ради при Тернопільській облдержадміністрації*

Воронін Володимир,

*полковник ОВС у відставці, заступник голови Громадської ради
при Тернопільській облдержадміністрації*

ДОСВІД ВЗАЄМОДІЇ ОРГАНІВ ВЛАДИ ТА ГРОМАДСЬКОСТІ У ПОДОЛАННІ ЗАГРОЗ СОЦІАЛЬНО-СТРАТЕГІЧНІЙ БЕЗПЕЦІ ДЕРЖАВИ

Сучасні наукові дослідження у галузях психології, соціології, політології свідчать про застосування прийомів та технологій інформаційної війни та маніпулятивних технік впливу на свідомість громадян, технологій НЛП з боку Російської Федерації. Як наслідок багаторічного цілеспрямованого впливання в ЗМІ дезінформації спецслужбами Росії, завербованими спецагентами (ботами, тролерами, булерами, фейкерами) в Україні виник когнітивний дисонанс, сформувалось штучне протистояння між окремими верствами населення. Мають місце випадки погіршення та розриву родинних стосунків на основі політико-ідеологічних конфліктів.

Враховуючи значну інтенсивність застосування прийомів інформаційної війни російськими гібридно-терористичними військами на території України, спецслужбами країни-агресора, особливої актуальності набуває необхідність створення ефективних засобів протидії інформаційній війні, розробка методології застосування психологічних маркерів для виявлення, нейтралізації та запобігання дезінформації в ЗМІ та інтернет-просторі.

Однією із ефективних форм взаємодії органів влади та громадськості є функціонування консультативно-дорадчого органу облдержадміністрації – Громадської ради при облдержадміністрації. У своїй діяльності Громадська рада керується Конституцією та законами України, указами Президента України і постановами Верховної Ради України, прийнятими відповідно до Конституції та законів України, актами Кабінету Міністрів України, а також Типовим Положенням про Громадську раду при міністерстві, іншому центральному органі виконавчої влади, Раді міністрів Автономної Республіки Крим, обласній, Київській та Севастопольській міській, районній, районній у м. Києві та Севастополі державній адміністрації, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 3 листопада 2010 р. № 996 (в редакції від 14.05.2015р.).

Правлінням Громадської ради при Тернопільській облдержадміністрації було розроблено концепцію та підготовлено пакет документів для створення Центру інформаційної безпеки.

Законодавчу базу для розробки концепції Центру інформаційної безпеки склали: статті 3, 5, 6, 9, 24, 28, 29 Закону України «Про інформацію», розділи 2, 3, Закону України «Про Основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007-2015 роки», статті 5, 6, 13, 22 Закону України «Про доступ до публічної інформації», статті 3, 26, 37 Закону України «Про друковані засоби масової інформації (пресу) в Україні», стаття 6 Закону України «Про засади внутрішньої і зовнішньої політики», статті 13, 16, 25, 26, 27, 28 Закону України «Про місцеві державні адміністрації», Указ Президента України від 01 травня 2014 року № 449/2014 Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 28 квітня 2014 року «Про заходи щодо вдосконалення формування та реалізації державної політики у сфері інформаційної безпеки України».

Автором проекту, заступником Голови Громадської ради при Тернопільській облдержадміністрації Володимиром Миколайовичем Вороніним було розроблено Положення ЦБ, план заходів щодо створення системи протидії інформаційно-психологічній війні на території Тернопільської області.

Мета Центру інформаційної безпеки: протидія інформаційно-психологічному впливу на свідомість громадян, проявам сепаратизму, тероризму, ворожому ідеологічно-психологічному впливу на інформаційне середовище, моніторинг та санація кіберпростору, посилення позиції інформаційного захисту населення від ворожої, антидержавної російської пропаганди в Тернопільській області та України.

Основні завдання Центру інформаційної безпеки:

1) створення системи інформаційної безпеки шляхом створення нормативно-правових та економічних передумов для розвитку інформаційної інфраструктури та ресурсів, впровадження новітніх технологій у цій сфері;

2) забезпечення інформаційного захисту від ворожих інформаційно-психологічних технологій, які поширюються на території області та України;

3) наповнення внутрішнього та світового інформаційного простору достовірною інформацією про область і Україну;

4) забезпечення взаємодії органів державної влади та органів місцевого самоврядування із засобами масової інформації, патріотично налаштованими громадськими і релігійними об'єднаннями щодо створення системи протидії інформаційній війні;

5) залучення наукових та експертних закладів і організацій до створення інформаційних технологій протидії антидержавному інформаційно-психологічному впливу на свідомість громадян;

6) активне залучення засобів масової інформації, патріотичних громадських і релігійних об'єднань до контрпропаганди, заходів боротьби з корупцією, зловживаннями службовим становищем, іншими явищами, які загрожують національній безпеці України;

7) профілактика та протидія розпалюванню міжнаціональної ворожнечі, зокрема, спекуляції на питанні мови.

Центр інформаційної безпеки, відповідно покладених на нього завдань, протидіє наступним загрозам інформаційній безпеці:

1) розповсюдженню ідей, що провокують конфлікти на національному, релігійному і соціальному ґрунті та масові заворушення, а також розпалення серед українського населення ідей сепаратизму;

2) закликам щодо посягання з боку окремих груп та осіб на державний суверенітет, територіальну цілісність, економічний, науково-технічний і оборонний потенціал нашої держави;

3) проведенню на шкоду інтересам України спеціальних інформаційних операцій та актів зовнішньої інформаційної агресії;

4) кіберзлочинності;

5) інформаційному тероризму;

6) розвідувально-підривній діяльності іноземних спецслужб;

7) розголошенню інформації, яка становить державну та іншу, передбачену законом, таємницю, а також конфіденційної інформації, що є власністю держави або спрямована на забезпечення потреб та національних інтересів суспільства і держави;

8) намаганням маніпулювати громадською думкою, зокрема, шляхом поширення недостовірної, неповної або упередженої інформації;

9) дискредитації політики нашої держави та авторитету окремих державних діячів;

10) проявам обмеження свободи слова і доступу громадян до інформації та інших їхніх прав і свобод;

11) поширенню в засобах масової інформації культу насильства, жорстокості, порнографії та інших проявів аморальності;

12) поширенню ворожих ідеологій та деструктивних культів;

13) створенню штучного іміджу та культу іноземної освіти та благ у зарубіжжі;

14) нівелюванню державних цінностей України, зокрема, рівня освіти, медицини, працевлаштування, інше;

15) агресивному менеджменту, спрямованому на еміграцію населення України;

16) низькій конкурентоспроможності продукції з обслуговування інформаційної сфери;

17) інспіруванню інших деструктивних процесів в інформаційній сфері нашої області та держави;

18) пропаганді антинаціональних цінностей, деморалізації громадян України.

Зокрема, структура плану заходів складається із п'яти розділів:

1. Організаційні заходи.

2. Контрпропагандистська робота в молодіжному середовищі.

3. Захист від психолого - пропагандистського впливу російських релігійних організацій.

4. Рекомендації для засобів масової інформації та інститутів громадянського суспільства.

5. Матеріально-технічне забезпечення.

Правлінням Громадської ради при Тернопільській облдержадміністрації подано Тернопільській обласній адміністрації на розгляд пакет документів щодо створення Центру інформаційної безпеки в Тернопільській області. На даний час пілотний проект проходить часткову апробацію.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Про державну підтримку засобів масової інформації та соціальний захист журналістів : Закон України від 23.09.1997 // Відомості Верховної Ради України. 1997. №50. С. 302.
2. Про друковані засоби масової інформації (пресу) в Україні : Закон України від 16.11.1992 // Відомості Верховної Ради України. 1993. № 1. С. 1.
3. Про інформаційні агентства : Закон України від 28.02.1995 // Відомості Верховної Ради України. 1995. №13. С. 83.
4. Про інформацію : Закон України від 02.10.1992 // Відомості Верховної Ради України. 1992. №48. С. 650.
5. Про порядок висвітлення діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування в Україні засобами масової інформації : Закон України від 23.09.1997 // Відомості Верховної Ради України. 1997. 49. С. 299.
6. Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства : Закон України від 22.09.2011 // Відомості Верховної Ради України. 2012. №19-20. С. 179.
7. Про телебачення і радіомовлення : Закон України від 21.12.1993 // Відомості Верховної Ради України. 1994. №10. С. 43.
8. Про авторське право і суміжні права : Закон України від 23.12.1993 // Відомості Верховної Ради України. 1994. №13. С. 64.
9. Кримінальний кодекс України від 5 квітня 2001 р. № 2341–III // Відомості Верховної Ради України. 2001. №25–26. С. 131.
10. Постанова Кабінету Міністрів України «Порядок в'їзду на тимчасово окуповану територію України та виїзду з неї» від 4 червня 2015 р. №367.
11. Постанова Кабінету Міністрів України «Порядок продовження строку перебування та продовження або скорочення строку тимчасового перебування іноземців та осіб без громадянства на території України» 15 лютого 2012 р. №150.
12. Постанова Кабінету Міністрів України «Про державну реєстрацію друкованих засобів масової інформації, інформаційних агентств та розміри реєстраційних зборів» від 17 листопада 1997 р. №1287.
13. Постанова Кабінету Міністрів України «Правила оформлення віз для в'їзду в Україну і транзитного проїзду через її територію» від 1 березня 2017 р. №118.
14. Наказ Міністерства юстиції «Про затвердження Положення про державну реєстрацію друкованих засобів масової інформації в Україні та Положення про державну реєстрацію інформаційних агентств як суб'єктів інформаційної діяльності» від 21.02.2006 р. №12/5.
15. Роз'яснення Міністерства юстиції України. Правові засади діяльності журналістів в Україні / О. С. Демчук. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/n0062323-11>.